

Jiří Haussmann
Básně z novin a časopisů

Abeceda z roku 1916

(Pro větší, nehodné děti)

V Alpách průvodci jsou nutní,
Austrie je absolutní.
Budín vedle Pešti stojí;
ve všem zpátky jdem. (I v boji.)
Citrón chutná kysele;
cenzuře je vesele.
Červánky je vidět ráno;
Čechem být je zakázáno.
Shnilé dřevo hned se zláme;
v despotismu rekord máme.
Německá je státní řeč;
ve Francii není, heč!
Baletka je graciézní,
vláda germaniciézní.
Hortus, horti, česky: sad.
V Rusku je, ne u nás, hlad.
Iry hubí Angličané:
U nás je to neslýchané
utiskovat řeči jiné.
Jizera do Labe plyne.
Karel IV. moudře vlád,
v katolictví vězí kat.
Na louce se pase skopec;
z Lovaně zbyl malý kopec.
Mnoho zla nám tropí zmije,
mnoho dobra monarchie.
Kdypak zničíš, nebe, kdy,
neněmecké národy?
Po Němenu parník ploval;
kdož by Němce nemiloval?
V Orlu teče řeka Styx;
odpoutání čili (zabaveno).
Vrána vždycky k vráně sedá;
páter policajta hledá.
Rusko roste po kousku;
reakce je v Rakousku.
Mějme v úctě Svatou Pannu!

Proč svět není bez Slovanů?
Turek-brat buď veleben!
Trén je silně obsazen.
Radujme se, heil, heil, hip!
Bez ústavy je nám líp.
Pěkný účes vlasy zdobí;
po krk máme „velké doby“.
Xerxes do Evropy vpad.
Naše vojsko kráčí vzad.
Zanantoni soudí čistě;
zkrátka: zvítězíme jistě!

Ave!

To je radost na Vánoce!
To je překvapení!
Události v celém roce
radostnější není,

teprv nyní mužům, ženám
vzejde doba slunná:
Ne, že přišly legie nám,
ale soudruh Muna!

Vítej nám, ó vzácný hosti,
nech si stisknout ruce!
Teď tu za všech okolností
bude revoluce.

Teď ty svátky oslavíme!
Buržoů si smečky
místo svíček pověsíme
doma na stromečky.

Ó, ta radost, soudruhové!
My už jsme se báli,
aby Tě snad buržoové
neintemovali!

Všechno šťastně dopadlo to
díky Wotanovi;

než teď k práci, rudá roto!
Hanba Wilsonovi!

Rudý teror na ulici,
soudruhové, vnešte!
Sláva, eljen, bolševici!
Vivat Lenin, Este!

Vzhůru pod prapory rudé
Muny-bolševika!
Muno, ved' nás! Vždyť to bude
takřka bez rizika:

Sevřou-li Tě sudby sítě,
mineš-li se cílem —
za Hofschneidra jistě si Tě
vezme císař Vilém.

Básníkem snadno a rychle

Chceš-li ukázat se světu,
chceš-li platit za poetu,
nejjistější k tomu stezka:
Vzorem buď ti Neumann S. K.;
nechybiž v tvém opu známek,
že naň vliv měl Fráňa Šrámek;
slova síly rozechvěná
vypůjčíš si z Verhaerena;
kde tvůj slovník neoberlen,
podporu ti skytne Verlaine.
Vůbec, chceš-li nový výraz,
Francouze do směsi přiraz —
(obtíž přílišná to není,
většinou jsou přeloženi).
Co se úsečnosti týká,
přidej Dyka do rendlíka,
veleumná rytmu salta
z Whitmana si slepíš Walta.
Když pak krmě je už celá,
přisyp trochu Duhamela,
prošpikuj, vzav Marxe k ruce,

slovy: dav, krev, revoluce
a tak dále, cosi kdesi:
potom zatřepeš tou směsí,
a když zdá se ti dost vervna,
pošleš rukopis do „Června“.
Ovšem jist by byl tvůj zánik,
kdybys nebyl dobrý straník,
pročež průkaz přidat radno,
že ctíš Trockého a Kladno.

Drž metody se této jediné
a sláva tebe jistě nemine!

Běženecká

Bože, dej, ať bolševici věčně vládnou na Rusi,
ať se nikdo z našich lidí domů vrátit nemusí!
V Moskvě, když jsme lenošili, stali se z nás žebráci,
tady nám stát pro nic za nic stovku týdně vyplácí.
Studujeme všechno možné, právo, obchod, techniku,
dostáváme za to denně zdarma mísu knedlíků.
Studujem i vodu pijem, vydáváme žurnály,
Kramáře chcem míti carem — kdo si tohle nechválí?
A proč nemáme se těšit, nebýt tolik veselí,
když jsme se tak jako nyní jaktěživi neměli?
Zdrávstvuj, česká republiko, Rus a Čech byl vždycky brat!
Jak ty ani carská říše nedala se vyžírat!

Čech zpívá c. k. vládě

na melodii „Když jsem k vám chodíval přes ty lesy“

Loni v tu dobu, má nejmilejší,
ach ouvej, nejmilejší,
bývalas o něco veselejší,
ach ouvej, veselejší!
Ale běda, teď jsi bledá —
snad že ti Ferdinand vyspat nedá?

Ach ouvej, vyspat nedá!

Když jsem k vám chodíval na porady,
ach ouvej, na porady,
stavělas, má milá, předpoklady,
ach ouvej, předpoklady.
Ale teď jsi pokornější;
snad že jsou Škodovky lacinější?
Ach ouvej, lacinější!

Když jsem tě žádával o nápravu,
ach ouvej, o nápravu,
nechtělas dát ani samosprávu,
ach ouvej, samosprávu.
Ten jeden bod nebyl ti vhod;
teď je jich čtrnáct a říkáš „ach Gott“,
ach ouvej, říkáš „ach Gott“!

„Až padne německé kultury vrah,
ach ouvej, kultury vrah,
někdo z nás,“ říkalas, „udělá krach,
ach ouvej, udělá krach!“
Nyní už, ach, přišel ten krach;
někdo má legraci, někdo má strach,
ach ouvej, někdo má strach.

Mého lva po bitvě u Gorlice,
ach ouvej, u Gorlice,
přestalas malovat do orlice,
ach ouvej, do orlice.
Nyní bys hned lvů třeba pět
dala tam, kdyby jen chtěli jít zpět,
ach ouvej, chtěli jít zpět!

Když se měl podepsat lítevní mír,
ach ouvej, litevní mír,
říkalas, že ze mne uděláš sýr,
ach ouvej, uděláš sýr.
Ale teď Brest pochován jest;
kampak se poděla německá pěst?
Ach ouvej, německá pěst!

Když jsi šla u Marny přes kaluže,
ach ouvej, přes kaluže,

říkalas: „Mne nikdo nepřemůže,
ach ouvej, nepřemůže!
Kdopak by moh mít tolik vloh?“;
někdo však přece zná dobře svůj „foch“,
ach ouvej, dobře svůj foch!

Císař Vilém zpívá

Postupimské voje,
bývaly jste vy moje,
bývaly jste srdce mého potěšení!
Ale teď — mon dieu!
Ludendorff nežije,
na obloze zjevila se Unie.

Nebýt mrzké zrady Turka,
odpoutání Hindenburga,
moh jsem celou zemi strčit do piklhaubny;
nebýt těch obtíží,
byl bych dnes v Paříži,
Wilson s Fochem seděli by za mříží.

Dostal jsem lísteček,
s vykřičníkem, bez teček,
abych prý si místo trůnu sed na hrníček —
dříve jsem býval rex,
nyní však budu ex,
co je tedy platna má „suprema lex“!

Kdo dřív nesměl k audienci,
ten je nyní excelencí,
ó, jak se ty časy za půl roku změnily!
Národ byl dříve „stramm“,
k starým Inul zásadám,
teď však smýšlím dynasticky jen já sám.

K večeři jsem míval prve
tři sta hektolitrů krve,
od července mne však krmí jenom nářezy:
uštván jsem jak Kain,
z vojska je Wacht am Rhein,

když chci mluvit, křičí na mne „ruhig sein!“

Umnou řečí moh bych v klidu
všechnu krev a všechnu bídu
na starého německého pánaboha svést,
mám však strach nemalý,
když už mne sundali,
že by mne pak nepustili do Wallhally.

Hlavou vzpomínky mi víří:
Bývali jsme kdysi čtyři,
Karel, sultán, Ferdinand a v první řadě Já...
Sultána John Bull kous,
Ital vtrh do Rakous
a mně zbyl z mé slávy jen ten vous...

Dekret

Veškerému lidu vědomost se dává:
Toto usnesení zákonem se stává:
Každé vlastnictví ku rozumu a duši
počínaje pondělkem se vůbec ruší,
všechno zjistitelné kvantum rozumnosti
zabavuje se ve prospěch společnosti.
V zájmu sovětů a veřejného blaha
stanoví se mozku maximální váha
pro osobu jednotně na tisíc gramů;
co by kdo měl více, to se odnímá mu.
Proto každý, vyňav sobě mozek z hlavy,
odevzdejž ho ihned k rukám státní správy
přímo do Hlavního psychického skladu
(Ernestinum, přes dvůr, druhé schody vzadu). —
Kdo chceš svoji dávku tisícigramovou,
žádej organizaci svou odborovou
v tříměsíční Lhůtě o legitimaci.
(Bez této se nárok na intelekt ztrácí.)
— V platnost dekret ten dnem vyhlášení vchází.
Jím se takřka samočinně, bez nesnází,
odpor buržoů a pravičáků zdtí.
Jeho přestupek se tresce: těžší smrtí,
lehčí bitím, žalářem či jinou mukou,

Šmeral, Muna, Skalák, Houser v. r.

V Kradekradu x) 15. dne měsíce
Zinověvova xx) roku 48. p. S. n.xxx)

x) Kradekrad, lidová zkomolenina slova Radekgrad = Radekovo město, dříve tzv. Praha.

xx) bývalý prosinec.

xxx) p. S. n. = post Schmerallum natum.

Drobné epigramy

JUst.

Tohle přece jenom je
ironie dravá,
v Rakousku když někdo chce
studovati práva.

Kdyby takhle znenadála
práce dnes k nám zavítala
na potulkách svých,
myslím, že by právem zcela
podpora jí příslušela
nezaměstnaných

„Pracuj!“ „Šetř!“ — Dvě příkázání,
jimiž dospěti lze k láci.
Obě plním bez váhání:
Jak jen mohu, šetřím prací

Rád své péro smáčím v žumpu;
tolik jsem již opěvoval lumpů,
prohnanců a ničemů,
Stürghů, Tiszů, Vilémů,
Beethmannů a jiných bídáků!
Když však tebe verši slavit chtěl jsem, Jiráku,
odplivnuv si z plných plic
nenapsal jsem nic.

Prager Presse

Afér máme, bohu sláva,
u nás vždycky zásoby;
a když se jich nedostává,
Hudec nové vyrobí.

Kdo?

Březina či Jirásek?
Případ velmi sporný.
— Žádný z nich, Švéd-soudce řek;
národ zas je svorný.

Bajky

I.
Povstal mezi nimi spor;
děla koza ke krávě:
„Jaký ty jsi hloupý tvor!
Hleď, máš rohy na hlavě!"

II.
Mezku na hřbet ovád sedal,
štípal, pokoje mu nedal.
Jednou mezka přešla nálada,
ohonem svým rozplác' ováda;
v lepších kruzích názor vznik',
že byl první bolševik.

III.
Moudrost tvoji, X—i, slova nevypoví
zrodil jsi se zřejmě z hlavy Jovišovy
a to právě v onom čase,
kdy vzal tvářnost býka na se.

Drakonický zákon

Předpis nový - snad jen zatím -

ústava nám dává:
Ten, kdo krade, pozbývá tím
volebního práva...
Kriste Pane! Svatá Máti!
To je rána pro lid!
Kdo tak prosím, smím se ptáti,
Bude vůbec volit?!

Hrobaři

I

Pst! Pst! ať se neprobudí! Zticha!
Mrtva? Ksakru! Ještě dýchá!
Ještě žije Sovdepie!
Krvácí však, honem kropáč, rakev, kámen!
Tak. Ted' řeknem, že je s ní amen.
Pozor! Držte! Zatlučte tam ještě víc tu skobu!
Aby nám tak, jako ondy, zase vstala z hrobu!
Sotva bychom snesli tuhle novou hanbu.
Nehýbá se. Polska jásá. Zaplatpánbu!

II

Co to? Či by se mi to jen tak zdálo?
Jako by se bylo něco v rakvi zahýbalo.
Zase! Dejte přes ni provaz!
Kdyby vstala... Páni, vždyť by nám šlo o vaz!
Kristepane! Víko prasklo. Pomoc! Polák letí...
Petljuro, copak je ti?
Lloyde Žorži, Deschanele, Nitti, Nosku, Fochu!
Neslyšíte? Pomozte nám přeci trochu!
Ježíšmarjá! Už je venku, mrchoviště rudé!
Svatá Panno! Co ted' s námi bude?!
(A co s Petljurou?!
Plačte nad kulturou!)
— Už jde na ně — držte se, ó polští bratři!
Tak! Jen do nich, jak se patří,
jak se sluší.
— — —Pomoc! Lidé, spaste duši,
Pane, odpusť viny naše:

z polské armády je kaše.
— — — Dej karafiát honem na čepici!
My nic, prosím, my jsme taky bolševici.

Jubilejní retrospektiva

Je prosinec: kraj celý sněhem ovát,
mráz řeže, vítr bije do očí.
Pomalu budeme již oslavovat
továryšského puče výročí...

Chtěje, by vyřk mi několika slovy,
jaké je hnutí roční balance,
zašel jsem do vinárny Lippertovy
a zastihl tam pana poslance.

Zpočátku upjat úhoře si hleděl.
(Štíhlostí nevyniká nad chrta.)
Však pozděj změk a vše mi vypověděl,
dík síle moku pana Lipperta:

„Ó příteli, ó příteli,
jen nebudte tak nesmělý!
I komunismus umře-li,
zdráv zůstanu a veselý!“

— „Smím-li se tázat: Sílí strana? Roste?
Prý je vás milionů pět a půl...“
„Jak nemá růsti? Vždyť je to tak prosté:
Nám stojí k dispozici spousta nul!“

— „A nepřekážela jí ve vývoji
tu a tam nějaká ta aféra?
Odpusťte trapné zvědavosti mojím:
Však myslím například, že Kučera...“

„Nic nedělá, nic nedělá,
ta rána šla sic do těla
a velmi, velmi bolela,
však čas ji zhojí docela!“

— „Zajisté, ovšem: vše se časem ztrácí.
Však mohu-li se dále ještě ptát:
Nepoškodil snad vaši reputaci
tak trochu zrádný onen ruský hlad?“

„Vůbec ne. Komunisté, ti jsou sytí.
A ostatních čím bude míň, tím lip.
Je nutno zavčas vším se opatřit.
V tom vězí, hehehe, ten celý vtip.

Ó vážený, ó vážený,
vy nejste dosti zkušený
a máte názor zvrácený,
znal nejste kouzla proměny!"

— „Heslo, jímž zbohat mnohý z spekulantů.
Věc zlá však vždy jsou prázdné útroby.
Ba, myslím, nedostatek proviantu —
to u nás sovět zahubilo by!“

„Oh, chleba? Uhlí? Tím se čas jen ztrácí.
To nebezpečí je již za námi:
Plamennou zahřejem lid proklamací
a nasytíme z novin kachnami!

Ej, hosana, ej, hosana,
věc naše už je vyhraná,
nelekne se ni satana!
Číšníku! Sklenku „Luvana“!“

— „A nepálí vás snad, že ve vězení
vás, vůdce, mnohý dělník proklíná?“
„Nikoli. Ne. Mně vůbec horko není.
A když, tak je to leda od vína.“

— „Však pokud Karla Habsburka se týká:
Nezkalilo to vaši rudou lím?...
A vůbec, pokud vím, tak leckdo říká,
že v parlamentě neděláte nic..."

„Ať neříká, ať neříká,
nedbejte nářků dělníka!
Když od práce se utíká,
vždy je v tom vyšší taktika!"

— „Abych vás neobtěžoval již déle:
Falešným nechci slouti prorokem,
však zdá se mi, že jsou již méně skvělé
projevy vaše, nežli před rokem,

a třeba všichni máte ruce čisté
a práce vaše je tak veliká,
že přece... hm, ehm... přece ztratili jste
za ten rok nejednoho straníka..."

„Do ucha tedy, chcete-li,
já přiznám se vám, příteli:
Rok minul sice necelý,
však my to zcela projeli!"

Košická řeč Šmeralova

Jsem rád, že dneska sešli jsme se tady
v přátelském tomto kroužku veselém.
Já neschvaloval nikdy činy vlády
a Maďarů byl věrným přítelem.
Za války stejná živila nás mísa,
nás stejná k sobě hnala příčina.
Mým ideálem byl vždy trochu Tisza.
Dnes nutno držeti se Lenina.
Mír versailleský moc dělán nebyl čistě.
Já cítím z duše vaše bezpráví.
Po dnešním dnu Kún tovaryš si jistě
mínění svoje o mně opraví.
Já nejsem právě v Moskvě oblíbený —
dobře to vím, ó bože na nebi!
Protekce proto této zvláštní ceny
já svrchovaně dnes mám potřebí.
Arpáda děti, my to dobře víme,
stavěly tady chrámy, náměstí.
A proto hned, jak v Praze zvítězíme,
vrátit vás všechny chceme do Pešti.
Ať Horthy pozná ve svém srdci změkklém,
jak vašich práv se mužně zastanem!
Já pro svůj zisk bych spojit chtěl se s peklem
a proč ne tedy s bílým katanem?

Co tisíc roků s Uhry bylo spjato,
to Maďarům zas právem náleží.
Hranice říše? Hloupost celkem vzato.
O jiný problém ani neběží...
Já rozumím jen svojí politice,
na slovo vzatým nejsem učencem.
Však každý, kdo je proti republice,
ten vítaným je mojí spojencem!
Jen trpte chvíli! Říkám vám to znova.
I pro vás přijde jednou spásy čas.
A krásná republika sovětová
dojista přijde spasit vás i nás.
Na moji pomoc ve všem spoléhejte,
já dovedu už vládě vytříit zrak.
Potichu republiku rozvracejte:
my děláme to v Praze taky tak...

Kronika veršovaná

Múzo, rozezvuč mou lyru,
aby vše, co ve vesmíru
blízkém naší zemské ose
v tomto týdnu událo se,
každou radost, strast i bědu
v lahodný verš, sladší medu,
v rýmů slova unylá
veleumně sladila!

Co se mluví, co se řeční,
řádky tyto nechať zvěční,
co kde tištěno i psáno,
bude tu zaregistrováno,
zkrátka všechny události,
ať jsou k smíchu, ať jsou k zlosti
(těch je ovšem nejvíce)
stůjtež v této kronice:

Osud na nás čeká bídný,
neboť, ach, jsou sečteny dny
kabinetu byrokratů.
Ó, co žal náš překoná tu?

Co po vlády zbude pádu?
Veletucet sekčních radů,
dvoumiliardový dluh,
dražší chleba, prach i puch...

Socialismus, ó běda,
provést se vůbec nedá,
nijakž socialistický,
nýbrž idealistický
bude světový řád příští.
Marxism je na rumišti,
marný odpor, marný vztek:
Vždyť to sám On, Kramář, řek.

Šmeral, vrchní komunista,
nový projev mas prý chystá,
který hrůzu protivníků
vzbudí množstvím účastníků:
Aby zvětšil jejich počet,
zhotovit si dá prý 100 čet
(500 mužů na rotu)
Rossumových robotů.

Že se se vším, co je státní,
přímo hříšně marnotratní,
navrh Rašín ve výboru
zřídít úřad pro úsporu.
Mnohý dobrý nár-dem-straník
poskočil jak bujný vraník,
jeho výraz pozbyl chmur:
Oh, tam bude sinekur!"

Kuplet miliónový

Stát, panovníka ve vážnosti choval.
S patřičnou úctou vzhlížel k vrchnosti.
A závod jeho dobře prosperoval.
(Měl totiž v lepších kruzích známosti.)
Však ještě výš se nesla jeho přání.
Jsou různé mimořádné podniky:
Dvojité knihy — konkurs — vyrovnání...
Byl z toho soud a zmatek veliký.

— Leč, když se skončil všecken shon,
měl milión, měl milión,
skryl v lese tajně milión.

Pak přišla válka. Nadšením vzplál v tváři.
Byl asentován k vlastní žádosti.
Bohužel zůstal jenom v kanceláři.
(Měl totiž v lepších kruzích známosti.)
Když nemoh vlastní krev — nu, vůle boží —,
dodával aspoň obuv armádě.
Papírem hradil nedostatek koží.
A v trezoru ve zvláštní příhradě
ukládal každoročně bon
na milión, na milión,
na jeden nový milión.

Ne, nebyl slavný konec monarchie.
Opadá rychle světské slávy pel.
„Vlast naše osvobozená nechť žije!“
vzkřik vzorný občan ten a zaslzel.
Pak stále častěj burzu navštěvoval.
Valuta rychle stoupla, klesala.
Platidla cizozemská zavčas schoval.
Odměna jeho byla nemalá:
Vždy měsíce když nastal skon,
nes milión, nes milión,
nes v kasu nový milión.

Přemnohá plynou mravní naučení
z případu zmíněného občana:
Na zásady vždy spolehnutí není.
Lip posečkat, až věc je vyhraná.
Možností vždy je řada nepřehledná.
Kdo obrátí včas, nikdy nezalká.
Vše ustoupiž, když o kapsu se jedná!
V tom jediná je zdravá morálka.
A lidí, jež k ní jeví sklon,
je milión, je milión,
je miliónů milión.

Kuplet o ztracené mravnosti

Kdo trapnost chvíle vypoví?
Oh, to jsou zvěsti Jobovy,
to na rok téma k nářkům skýtá:
Nám ztratila se moralita,
trara-ra-ram,
a nikdo neví, kam.

Oh, páni, stranou legraci!
Vždyť v Čechách nic se neztrácí,
a když snad přece něco zmizí,
vždy najde se to v kapse cizí,
trara-ra-ram,
vždy najde se to tam.

Vezměte rozum do hrsti
a radťe ve své moudrosti,
jak navrátiti lidu víru
a ucpat tuhle mravní díru,
trara-ra-ram,
u pánů i u dam!

Já neberu to tragicky,
mám názor optimistický
na celou trapnou záležitost,
znám v jádře dobrou českou bytost,
trara-ra-ram,
já českou bytost znám:

Mně praví rozum střízlivý,
že zase budem poctiví,
že vyžírat stát přestaneme,
jen až ho celý rozkrademe —
trara-ra-ram,
pak bude blaze nám!

Litanie k nové vládě

Popřejte, ó Vládcí noví,
trochu sluchu básníkovi,
s pozorností slyšte tady
aspoň jeho moudré rady,
když už naň — což nemilo —

křeslo nezbylo:

Ty, jenž ministrů jsi Zévem,
Kerenského strašen zjevem,
pracuj v noci, pracuj ve dne,
bychom nešli od tří k jedné
jako vlády za staré,
Tusare!

Dbej, by republiky síla
jako Tvojí Ruky byla,
dbej by kvetla ještě více
nežli spanilé Tvé líce,
pomni, co se v Uhrách sběhlo,
Švehlo!

Běda, běda, naše kolky
pravé jsou jak láska holky,
k uhrazení deficitu
prostředek je jediný tu:
by se staral o sáček
jako Shylock Horáček!

Cenzor dbá, by zůstal zticha,
kdo se do vojenství míchá ...
Jen to ždáme z duše celé:
Abys nikdy, nežli Pellé,
neměl názor jinačí,
Klofáči!

Má-li národ platným býti,
musíš rozum v leb mu vlíti;
věz, že jen Ty jediný
můžeš mít své Drtiny!
Dej, ať se tak stane,
Habermane!

Kdosi, jenž Tvé jméno nosil
(osud, žel, ho časně zkosil),
bohyni Tvé během války
místo vah dal decimálky —
pátrej, kam se poděly,
Veselý!

Z potravin do země naší
dovázej zvlášť vtipnou kaši;
za to vyexportuj čile
po Rakousku u nás zbylé
kosti, strusky veškeré,
Heidlere!

Úroda je sice sporá,
mnoho se však, mnoho orá ...
Tuto pravdu v mysli hlídej,
velkým písmem vyšít ji dej
na svou ministerskou tašku,
Prášku!

Uchem jehly projdeš spíše,
nežli vlakem do Dobříše,
nestačí Ti na to mince,
chceš-li do Vídně či Lince
nebo jenom do Brna —
ani stříbrná!

O veřejné práce neslo
starost vždycky zvláštní křeslo;
s veřejností to jde hladce,
schází nám už jen ta práce.
Napraví to — par exemple
soudruh Hampl?

Jak chceš, užij svého křesla,
jen se nepleť do řemesla
poštovním svým odborníkům —
národ zavážeš si k díkům,
sobě uspoříš tím shánku,
Staňku!

Co se hygieny týká,
stůně celá republika,
někdo mozkiem, někdo hlady,
někdo aspoň na úřady —
vrať nám zdraví bujaré,
Šrobáře!

Všichni pak kéž máte snahu
prospěť obecnému blahu

podle nejlepších svých sil,
jako by tím byl,
v sázku daný
zájem strany!

Loajální

Ráno, v poledne i večer,
když se v lože kladu,
prosím boha: Rač nám chránit
naši milou vládu!
Dej, ať dále k blahu vlasti
roste, sílí, zkvétá,
ať nás moudrostí svou blaží
ještě dlouhá léta!
Není také věru divu,
že ji každý má rád,
vidí-li, jak rozšafně se
umí o vše starat:
Úroda sic' byla slabá,
díků však její péči
o drahotě, nedostatku
není ani řeči.
Uhlí máme všude spousty
jako chrastí v lese,
takže k nám do republiky
ani nevejde se,
musíme ho do Rakouska
voztit celé vlaky
(mějme za to v úctě Munu
s jeho Kladeňáky!)
železnice rychleji letí
nežli hvězda spadlá,
až se při tom trysku ztratí
někdy zavazadla.
(Jsi-li známý s tajemníkem
nebo ještě výše,
vypraví ti spací vagon
z Prahy do Dobříše.)
Úžas jímá vás, když čteme,
jak se jinde všude
podplácí a nepracuje,

lichvaří a krade —
zel těch naše republika
všech je uchována,
neboť je v ní krádež, lichva
přísně zakázána.
A tak může nechápati
jenom hlava hloupá
fakt, že koruna tak rychle
na všech bursách stoupá:
Za 100 franků 8 korun!
(Dříve třicet čtyři!
ovšem, Švýcar nepracuje,
ten jen řve a hýří)
zkrátka, ať se kdekolivěk
cokolivěk stane,
na všem zříme stopy vládní
ruky požehnané;
proto, Hospodine, znovu
prosbu tobě kladu:
Vem nám třeba republiku,
jenom ne tu vládu!

Nářek staré sněmovny

Jako dým se rozplynuly doby dětství milé,
marno, marno vzpomínati — už je po idyle,
zbytečno je vyvolávat kouzlo zašlých chvilí —
už se mi tu Maďaři a Němci nasadili.
Obzor blízké budoucnosti chmuřen je a chladen,
nepůjde už veletucet zákonů sbít za den,
aniž jen tak klidně sedět v duchu starých zásad,
bude nutno užít píšťal, rukávy si kasat.
Poměr hlasů neupraví předem pakty tajné,
vedle „prasat“ budu slýchat občas také „Schweine“,
zleva vzadu bude zníti vždy jen ryk a klení...
Proč se všechno pod sluncem tak radikálně mění?!
Osude, proč poezii vyměnil za prózu's?
Pravdu Skalák měl: Je ze mne circus vitiosus ...

Nero II. Vinohradský

Na nohou se držím stěží,
vlasy se mi hrůzou ježí,
srdce buší, dech se úží,
třesu se, mám husí kůži,
děsem chvějí se mi brvy,
inkoust zdá se mi být krví,
zrádnou dýkou staré péro:
U nás řadí nový Nero,
člověk-tygr, šelma lítá,
krvochlást a nenasyta,
černé mše jenž ďáblu svěťí,
masakruje ženy, děti,
srdce lidem z těla drásá,
stráví denně tunu masa,
hůř než drožkář svoje herky
týrá garderobierky
(překládá je — srdce z žuly!!! —
v místa, kde se stkví dvě nuly)
zuřivostí hodnou býka
ctného zmlátil čalouníka,
statistů je pravý postrach
(zálibu má v jejich kostrách),
že si potrpí na přepych,
z arény si ukrad' tepich,
doma v jeho povlak hebký
věší skalpované lebky,
by je poslal pak co dary
milence své „černé Máry,"
baletkám vzal ten král katů
i to málo jejich šatů,
nemá kouska citu v těle více,
dámy kope do pravice,
zly, jež spáchal tento sketa
popsal by se papír světa.
K tomu všemu přičíst sluší,
že ten pardál, žralok duší
bere — k prosbám chudých němý
miliardské tantiémy,
čímž je vlastně králem králů
evropského kapitálu.
Prostředky ty maje v moci,
uvažuje ve dne, v noci,
jak by republiku zničil,

černožlutou žerd' zas vztyčil
a na trůnu rudé skvrny
dosadil Hohenzollerny.
Ale stranou babské nářky!
Tenoristi, biletářky,
nápovědo, herci, herky,
basi, garderobierky,
nedbejte na stav ni stranu,
spějte vlasti na obranu,
vykopnete na ulici
šelmu tuto mordující!
Rád mu sice každý přizná,
že se v kumštu trochu vyzná,
v tom však názor náš je shodný,
že fakt ten je nerozhodný,
dnes má slovo štětko, dláto,
kumšt je blbost, celkem vzato.
I když mu ten koturm zujem,
už to nějak zřežírujem.
(Třebaže snad trochu lila,
jde to taky bez Kvapila.)
Reží se čas jen ztrácí;
můžem' hrát bez dekorací.
Vzchop se tedy, starý, mladý,
k boji vstaňte, Vinohrady,
v zapálení našem čistém,
v svatém boji s Antikristem
povzbuzujž nás, písni jará:
Hurrá, hip!; Hrr na Hilara!!!

Nóta

Po zralém a objektivním uvážení
předkládáme Národnímu shromáždění
my, již konzervativní jsme šlechtici,
tuto přímo naléhavou petici:
Považujeme za chybné od základu
odstranění starých titulů a řádů,
od kteréhož zřízení, jak mní náš blok,
vede k bolševismu pouze malý krok.
Ztrátou erbů klesli bychom bez odporu
na nivó těch druhých, nižších tvorů;

byla by to situace nehezká,
kdyby šlechtic nelišil se od mezka!
Dále: Ochotni jsme sice vlast, svou matku,
podporovati až do hrdel a statků,
kteráž vzácně ušlechtilá praktika
velkostatků se však nijak netýká!
Přitom upozorňujeme vůdčí kruhy,
aby rozpomenuly se na zásluhy
české šlechty — na staré i na nové,
včetně sestry Mary Coudenhovové.
— Přes smířlivý tón však nota naše v praxi
může nabýt rázu ultimáta jaksí:
Nesplníte-li nám, co si přejeme,
tak — tak — tak se... tak se vystěhujeme!!!

Noviny

Jsme národ trochu nesmělý,
však vzdělaný a vyspělý
jak málokterý jiný;
úst tisíce tak denně dí
a v dojmu tom mne utvrdí
vždy pohled na noviny:

To ať mi nikdo neříká,
že naše žurnalistika,
když s anglickou se srovná
a posoudí se vnitř i vně,
co do kulturní úrovně
prý nevyniká zrovna!

Jen, prosím, v klidu veškerém
„Times“ porovnej si s „Večerem“
či s „Večerníkem“ „Matin“
a jakkolivěk přísně sud':
Hrdostí dme se tobě hrud',
jsi pýchou celý zmaten,

a vzdychneš si: „Proč cizina
se nad námi tak vypíná
a sotva ušklibne se?
Vždyť v oboru tom máme vloh,

že soutěžit by s námi moh'
jen „Zeit“ a „Freie Presse“...

Očišťovatel

Mužně volám mocným hlasem:
Národ zaprodaný je!
(Jenom já jsem, jenom já jsem
čistý jako lilie.)

Hraji forte, šlapu pedál,
svolávám hrou na trubce.
Kde bys nejméně ji hledal,
právě tam jsou korupce!

Proletář, pop, buržoust — stejně
žádný za nic nestojí.
Jen já stojím neochvějně:
jsem muž, jenž se nebojí.

Zaslepenci, bělmo z očí!
Přiblížil se konec zlý;
neb skrz naskrz červotoči
celý stát je prolezlý.

— Léč? Jen řezat, řezat mnoho;
řezat hlava nehlava,
s černým, s rudým — podle toho,
který více nadává,

pálit nejtěžšími kusy
v této bitvě náramné —
jinak vše se zhroutit musí,
zemřít, zhynout. Vyjma mne.

Pastýřský list

Veškeren lid katolický diecéze naší
vyzývám, by pamatoval třemi otčenáši
denně, v době velikonoc, vánoc, masopustu

na našeho dobrodince, na ministra Šustu,
neboť dobrým svaté církve jeví se být synem,
konaje, co záslužného je před Hospodinem.
Výnosy bylť vydal k vzteku nevěrecké žluče,
jimiž vrátí školu opět církvi do náruče
a jež způsobí, že ve prach budou zašlapána
nařízení arcibelzebuba Habrmana:
Budoucí štěp národa a naši naděj, dítě,
zavineme jako v pleny hezky v římské sítě,
učitelům na krk dáme katolickou šňůrku,
čímž se vrátí blahý čas, jak býval za Habsburků.
Dobrý Šusta pak, jda v stopách Loyoly a Kanta,
z ministra to dotáhne snad až na ministranta,
pročež nařizují dále také všechněm farám,
aby dali v sakristii jeho obraz za rám.

Oremus:

Nechať dlouho žije, kvete, množí se a vzrůstá
Šusta!

Dál kéž zdárně rozvíjí se dekretů les hustý
Šusty!

Důvěřujme pevně co se týče výchovy
Šustovi!

Velebte, ó katolíci, od Chebu až k Chustu
Šustu!

Ve školách by bez tebe, ach, bylo prázdno, pusto,
Šusto!

Kéž se křeslo neuprázdní, ani neobnoví
po Šustovi!

Církev značně zhubenělá stane se zas tlustou
Šustou!

Amen.

(300 dní odpustků.)

Píseň bez konce

(Úryvek z hrdinského eposu Revoluce)

— — —I šli tovaryši hledat Šmerala:
„Revoluce v Praze právě nastala;
tys byl přece vždy muž celý:
Veď nás proti nepříteli,
život — smrt, vše jedno je:

Vzhůru do boje!“

„Továryši milí, věc je ta a ta:
Revoluce, myslím, tolik nechvátá.
Na "žluté" se musí zchytra.
Proto půjdu v boj až zítra,
dnes mi musí čas být dán
vypracovat plán.
Vše je krásné, dojemné,
ale jděte beze mne.
Věc snad malý odklad snese.
Ne-li, na Houseru obraťte se!“

I šli tovaryši hledat Houseru:
„Revolucí srší Praha veškerá!
Tys byl přece vždy muž celý:
Veď nás proti nepříteli,
život — smrt, vše jedno je:
Vzhůru do boje!“

„Továryši milí, škoda, přeškoda:
Stala se mi totiž malá nehoda:
Jindy vždycky jako ryba,
dnes jsem marod; to je chyba.
Zrovna včera kvečeru
ulovil jsem choleru,
což je málo příjemné.
Jděte tedy beze mne.
Věc snad malý odklad snese.
Ne-li, na Olbrachta obraťte se!“

I šli tovaryši hledat Ivana:
„Revolucí zem je celá zmítána!
Ty víš jistě nejlíp, jak si
přitom počínati v praxi,
vzorem tobě Rusko je:
Veď nás do boje!“

„Prahnu po boji a nechci příměří!
Jenže musím jít ještě k večeři.
Ostatně, vždyť Krč je blízka,
lokálka tam přímo tryská —
až mne zpět sem doveze,
z žlutých morek poleze!

Neprchám před bitvou: ne;
jde to však i beze mne.
Ostatně, proč naléháte?
Od čeho tu Munu máte?!"

I šli tovaryši, vyšli pro Munu:
„Už jsme svolali v Praze komunu!
Ty víš jistě nejlíp, jak si
přitom počínati v praxi,
vzorem Tobě Rusko je:
Veď nás do boje!"

„Tovaryši milí, jaká pro mne slast!
Barikáda, to je moje pravá vlast!
Nejde to však jen tak krátce:
Musíme mít informace.
Možnost má je jediná:
Vyhledati Lenina.
Vidíte: Již sbírám vak,
vsednu v první k Moskvě vlak
zprávu podat Leninovi.
Zatím jděte k Šmeralovi!"
(Čte se opět od počátku.)

Píseň bolu

Zvěst významnou, však truchlou, ach
je možno čísti v novinách
z oboru politiky:
Dohoda chystá výpravu
chtíc porazit na hlavu
na Rusi bolševiky.

Prý zlepší se tím lidstva los —
než to je tupoúťov 4>eu8oc
té akce generálů:
vždyť zeměkoule, řekl bych,
by vypadala bez Trockých
jak město bez kanálů.

Posypme v žalu temena,
neb naše srdce zejména

pro bolševismus bije;
Lenin nám všem tak drahý je
a zvláště česká legie
má proň své sympatie.

Nás hned tak něco nezděsí,
však Šmeral se nám oběsí,
až zvěst ho dojde o tom;
a co by si vlast počala
bez Muny nebo Šmerala?
Rci, národe, co potom?!

Ó, uznej přece, rozvaž to,
ukrutná, hrozná Entento,
nenos nám nové trudy:
neb co je platno národu,
že rovnost má a svobodu,
když nemá teror rudý?

Ať pravda je to nebo ne,
měj lítost s námi, Wilsone,
nedej na cizí triky!
Ó, ušetři nás nových běd,
vem raději si stát náš zpět,
nech nám však bolševiky!

Píseň koncertní

*Nápěv složil pravděpodobně p. V. V. Šak;
ne-li, možno užíti melodie:
„Byla jednou jedna svině“*

Při veškerém podnikání
monopol zjev zhoubný je;
příliš, příliš keřasila
Česká filharmonie.
Proto pravil Šak, zde že
potřebí je soutěže,
která její tučný měsíc
radikálně rozřeže.

A tak v Lucerně se hrálo,

až se třásl sluch i zrak.
Publikum si libovalo:
„Wie haist? Bravo, unser Schack!" —
Housle mají něžný tón.
Život je však bombardón:
Zkrátka, za rok objevil se
deficitu milion.

Ovšem, proto nebylo by
nutno ihned zoufati:
Od čeho je republika?
Ta ať si to zaplatí!
Ale bídné kritice
žluč se vzdmula velíce:
— Jak si ustlal, tak ať leží,
nač mu dávat kondice?

Zarmoutily mistra Šaka
podlé tyto úvahy.
Rozhod' se pro přímou akci,
vědom vlastní převahy:
.Počkej, milý Vochoči!
Jak mi přijdeš na oči,
dám ti jednu, že se s tebou
celá země zatočil"

A co slíbil, také splnil,
nadán mužnou odvahou ...
Tobě pak, ó dobrá vládo,
bud' ten příklad výstrahou:
Dej mu radš' tu podporu,
jinak sáhne k teroru,
z mnohých zubů ministerských
zbude jen pár otvorů!

Pozemková reforma

Ach! Zdá se býti pohádkou,
když vzpomenem si namátkou,
že byly jednou dnové,
kdy vůní svobody jsa zpit,
náš parlament chtěl přistoupit

k reformě pozemkové ...

Bez nejmenšího odporu
o velkostatku záboru
předložen zákon, přijat;
a usnesení tomu dík
byl strachem děsným agrárník,
fon, hrabě přemnohý jat.

Než všechno nejde jen tak hned,
zákon se musí uležet,
by nabyl pravé chuti:
Tak zvolen odborníků sbor
a z něho opět podvýbor
pro bližší rozhodnutí.

Když pánbůh dá, tak radí se
tu ta, tu ona komise
o bližších modalitách —
vždyť čas tak rychle nepádí
a akta se jen hromadí,
je nutno sdělat výtah.

V tom velkém práce návalu
dny ubíhají pomalu,
kráčíce krokem kuřat;
a údiv jal nás nemalý,
když toho jsme se dočkali,
že zřízení pro vše úřad.

(Tajně se směje dojista,
kdo doposud byl bez místa:
„Oh, tam jsou sinekury!“
A ctnému tomu tempu dík
též hrabě, fon i agrárník
ztrácejí z čela chmury.)

Však na tom celém nedosti:
Zabrány nové místnosti,
anket se množí rada...
Den mine, rok, dva, století...
Reformo drahá, blaze ti,
prach na tvá akta padá,

však nezoufej si: Kometa
na kousky jednou rozmetá
náš zemský glóbus vratký;
tvůj úspěch zaručen tu je:
ten rozparceluje
i naše velkostatky!

Převrat

Zaplesejte ve svých srdcích,
pějte píseň díků
všichni národové země
k pólu od rovníku,
zapomeňte všeho bolu,
strasti, stesku, tíže:
v Uhrách vládne z boží
vůle zas pan arcikníže!
Rozzvučte se v nové slávě
staré hymny zvuky:
Ráčil jest se uchopiti
vlády silné ruky,
aby z lidu, který přál si
trochu svobody mít,
až na věky věkův amen
ducha vzpoury vymít,
ztrestal ty, již chtěli režim
socialistický
a zas ku platnosti přived
princip dynastický.
Tak (za vyšší assistance
borců pro svobodu)
novým světlem září sláva
habsburského rodu,
jemuž, jak dle vnějších známek
vývoj věcí kráčí,
pán bůh asi rozkvět nový
zase přáti ráčí.

Resurrexit

Zaplesejte, české kraje,
v prachu leží, potřena je
stará éra ponurá:
Sotva že se oplakala,
z mrtvých vstala
matka cenzura.

Že nad toto zařízení
vlastenečtějšího není,
zřejmo z toho zejména:
Vždyť se do „okének“ běli
při tom vtělí
tužka červená.

Umlkněte, štváči sprostí,
hle, zde důkaz vyspělosti,
jásej, lide, v srdci svém:
Ač duch u nás vládne jiný,
to, co Demartini
přeci dovedem'!

Kliden, občane, buď zase,
dobrý cenzor postará se,
by tvá duše nestálá,
nekritická od přírody,
všechny svody
šťastně přestála. —

Chtěl jsem napsat o tom zjevu
ještě více chvalozpěvů,
ale toho jsem se lek',
aby se snad nezměnily
také v bílý
flek.

Rozdíly

Velmi nepatrným býti zdá se mi
rozdíl mezi RČS a jeslemi:
V obou totiž hlavní roli
hrají oslové a voli.

Cos měl, to rozdál chudým jsi,
Františku svatý z Asissi:
My Vídni rozdáme
i to, co nemáme!

Jiný rozdíl se tu zdvihá:
Dohoda a dr. Šviha;
rozluštění není s to dát
věru leda hloupý
Šviha, ten chtěl národ prodat,
Ententa ho koupí.

Sankce

Spojenci:
Vašíčku, mlč!
Pro těch pár Kč,
co tě budou stát ty reparace,
nemusíš hned spouštět lamentace!

Vašek:
Ó dobří, drazí Spojenci,
já nemám jiných pretencí,
než poslechnout, co Vaše vůle
mi byla přikázala
a podrobit se bez skrupule,
jak sluší na vazala,
však v tomto právě případě
dovolte, bych se vzpříčil —
neb striktně sankce provádě
bych sebe sama zničil ...

Spojenci:
Ó bolševiku hnusný ty,
snad nechceš klást své profity
a ziskuchtivé obchody
nad krásné oči Dohody??

Vašek (překonán padne na kolena):
Odpusť, Entento, mi zlo,
mně to jen tak uklouzlo,
nade mnou Své kopí nelam,

já to víckrát neudělám,
poslechnu Tvůj kárný hlas,
aťsi mne to stojí vaz!

Satanova zpověď

Než jsem svoji strastiplnou cestu na Zem vážil,
než jsem všechna tato hrozná dobrodružství zažil,
byl jsem obyčejným čertem jako jiný mnohý,
měl jsem vidle, ocas, drápy, kopyta a rohy,
sedával jsem na verpánku, duše v kotli pražil,
pekl, dusil, zadělával, vařil, míchal, smažil.
Než ten život jednotvárný pramálo mne blažil
a že jsem již od malička po novotách bažil,
uniknouti mukám pekla stále jsem se snažil.
Není totiž potěšením ani žádným žertem,
jak se lidé domnívají, býti v pekle čertem,
neboť v práci panuje tam všeobecný nelad:
kdo se chce mít u nás dobře, musí něco dělat,
mzdy jsou bídné (4 duše denně na osobu),
osmihodinovou dosud nemáme tam dobu,
Marxe číst je zakázáno, kdo chce dělat stávky,
toho napíchne ti vrchní rarach na podávky,
zkrátka dobře, neslýchané vydání jsme strážni,
neboť režim Belzebubův ráz má buržoazní.
Jasno tudíž, jaká radost pojala mne rázem,
když mně řekli: „Letos půjdeš s Mikulášem na zem.“
Konečně se vyplnila moje dávná tužba!
Vzal jsem chvatně nůši, metlu — a pak začla služba.

Celou zem jsme s Mikulášem prošli na své dráze,
až konečně jednou večer octli jsme se v Praze,
kdež jsem dlouho ukrývaný záměr změnil v skutek
a ve chvíli nestřežené andělovi utek'.
Jen jsem vyšel se svou nůší radostí cel opilý,
už mne jakýs člověk s hůlkou za rameno chopil;
hrůza děsná pojala mne, údové mi ztuhli,
když se tázal: „Kampak, fotr, nesou tohle uhlí?!"
Nevěděl jsem již, co mluvím — tak mi bylo ouzko —
jenom nazdařbůh jsem vyhrk': „To je pro Rakousko!"
Tento výrok nějak zvláště imponoval strážni,
neboť děla: „Ah, tak; pardon; račte na nádraží!"

Vzápětí však čekala mne dobrodružství nová:
Jiný člověk, zastaviv mne, prones' tato slova;
Já jsem Ignatz Löwy — jestli představit se mohu — “
(on mne totiž asi poznal podle drápů, rohů).
Zatáhnuv mne do kavárny, ofertu mi podal,
abych prý mu jisté kvantum uhlí z pekla dodal,
ovšem jenom na vagony (nejde prý mu o cent);
jako renumeraci mi slíbil 7 a 1/2 procent;
sekční šéf když Belzebubův obchod by chtěl mařit,
proč ho, pravil, aspoň třemi také neobdařit?
„Ale“, dodal, „drahý čerte, o tom o všem mlč!
Zatím vezmi do zálohy těchto 500 Kč.“
Já však myslil, že je blázen, pročěž divu není,
že jsem z kavárny mu utek' — ovšem bez placení.
Vida pak, že hlad mám velký a že se již šeří,
do jednoho restaurantu šel jsem na večeři.
Poživ asi 15 vuřtů tenkých jako struny,
k placení jsem užít chtěl své pětistokoruny.
Ale sklepník, jak ji spatřil, zavrtěl jen hlavou:
„Vašnosti, mě nenapálej' — mně musej' dál pravou!“
Nezbývalo, nežli nechat v zástavě mu nůši —
tomu židu, až ho potkám, vyrvu z těla duši,
neboť to mne strašně mrzí, že ten nadpoberta
bude se teď chlubit, kterak napálil i čerta.

Nová svízeľ zas mne stihla. Byl jsem bez úkrytu,
kteráž věc mne donutila ku hledání bytu.
Nenašel jsem ovšem žádný, až na jeden hotel,
ale než ten, to byl čistší pekelný můj kotel.
Nezůstal jsem v brlohu tom, neboť miluju řád,
nýbrž odebral se rovnou na bytový úřad.
Tam mi řekli, že tu úřad nekompetentní je,
že se musím napřed hlásit též u policie;
z policie poslali mne zase na magistrát;
ten by prý mou žádost splnil, mohu býti jist, rád,
v záležitostech však těchto nemá slovo hlavní,
to že prý má nepochybně zemský výbor správní. —
Odtamtud mne odkázali k ministerstvu vnitra.
kdež mi řekli, že je pozdě, abych přišel zítra;
kdybych však věc vyřízení ještě dnes mít musil,
v ministerstvu zahraničním abych štěstí zkusil,
než tam děli, že to není věcí naší vlády,
že to nutno projednati u Nejvyšší rady;

kdyby se mi příliš dlouhou zdála cesta ona,
mohu s žádostí svou jít přímo na Wilsona,
nejkratší však že by bylo kráčet krokem kuřat:
Napřed ku instanci první, na bytový úřad...
Tak jsem nedostal se, třeba ospal velmi vele,
v první noci svobody své ani do postele.

Toulal jsem se po ulicích v bezúčelném hněvu,
až jsem potkal na Václavském jednu hezkou ženu;
a že třeba satan starý, nemám srdce z ledu,
dábelský plán hned jsem pojal, že tu dívku svedu.
Maje zkušenosti z Fausta, pravil jsem té dámě:
„Krásná slečno, smím si troufat nabídnout vám rámě?“
„Radši športku“, prála ona, již jsem měl za pannu,
„a máš kvartýr? nebo půjdem spolu do Meranu?“
V rozpacích jsem honem ukryl tvář svou do cylindru,
neb jsem neměl ani kvartýr, také ani vindru,
a že konečně jsem neměl na snídani ani,
jal jsem se hned ráno hledal vhodné zaměstnání.

Žaludek můj pociťoval nemalé již křeče,
když jsem vstoupil v ministerstvo sociální péče.
Vrátný děl, že musím počkat — natáh' při tom dlaně —
pak se mne však ještě tázal, které patřím straně.
Na mé staré metle skvěl se rudý karafiát,
a tak díky té okolnosti byl jsem ihned přijat.
Pravil jsem, že hledám práci — Všichni zbledli v líci,
několik jich zahynulo rázem nu mrtvici,
konečně se jeden probral: „Neklamte nás, pane!
Chcete podporu as jenom pro nezaměstnané — “
Nových 8 zasvětil jsem lidí smrti rané,
prohlásiv za hrobového ticha prostě: „Ba ne!“ —
(Když prý o tom zvěděl Rašín, seděl ve svém klubu,
řekl: „Nyní dám už pokoj, budu držet hubu!“) -
Sám pan sekční šéf mi děl pak: „Není pomoc žádná,
když chce práci, tak ho pošlem dolovat do Kladna.“

— Na nádraží odvezli mne za bengálu svitu,
davy lidu na mne zřely jako na raritu,
na radnici pořádali na mou počest supé,
pan ministr železniční dal mi extra kupé.
V Kladně, když jsem tam byl dospěl pohodlně, v klidu,
pořádali na náměstí právě tábor lidu:
„Chceme míti Sovdepíi“ bylo schůze motto,

řečník, jenž stál na tribuně, pravil asi toto:
„Soudruhové! Teprv tehdy vzejde doba slunná,
až se pustí z kriminálu — kdo? co? — Soudruh Muna.
Teprv pak se vpravdě zhrouť oltáře a trůny,
až si na ně sednou záda — koho? čeho? — Muny.
Sociální rovnováha teprv pak se obnoví,
až se svěří diktatura — komu? čemu? — Munovi,
Proto zatím nevykopem' uhlí ani tunu,
dokud nám zas nevydají — koho? co? — No Munu;
V srdcích našich rozezvuč se mocně, třídní struno,
soudruhové, provolejme: Sláva tobě, Muno!
Zřídme rady, neplýtvějme zbytečnými slovy,
nezáleží nám na státu, nýbrž na Munovi.
Jaká rozkoš, jaké blaho do srdce se vsunou,
až budeme ovládáni — kým? čím? — Naším Munou!
— Vtom mne někdo chopil, zvolav: „Není tohleto on?!?“
A už vzhůru lét jsem, jak bych podpatky měl Go-on;
na ramena hned mne vznesli křičíce mi slávu.
takže jsem se viděl nucen promluvit k davu:
„Pozemšťané! Soudruhové! Bratři Kladeňáci!
Vždyť já nejsem vůbec Muna, já jen hledám práci ...“
Nedopověděl jsem ani, už se zdvihly klacky,
vyrazili mi pět zubů, dostal jsem 3 facky:
„My ti, lumpe, ukážeme, jak se nevyplácí
kázat nám — nám Kladeňákům — spořivost a práci!“

Utíkal jsem, co dech stačil, k buštěhradské dráze,
takže soumrak zastihl mne opět v matce Praze;
tam jsem také upozoroval, přišed blíže k světlu,
že mi někdo cestou ukrad' i tu starou metlu.
Ale než mi unik' povzdech: „Jsou to nyní časy!“
Chytli mne 2 kaprálové od Armády spásy.
Jeden šeptal ke druhému: „Milý druhu v boji,
toho chlapa musíš spasit, ať to co chce stojí!
Reklama by tohle byla, lepší než řeč sterá.
kdybychom tak obrátili k víře Lucifera!
Nevěrci by zatřáslo to jako vichr stébly,
z nás pak Botha udělal by nejmíň „štábsfeldvébly!“
Řka ta slova, plnou silou za ohon mne popad' —
ale já jsem si ho uříz' a radš' v zem se propad'. —

Nyní u kotle zas sedím, přemítaje vztekle:
Než v té české republice je to lepší v pekle!

Skoro pohádka

Byl zbožný ružomberský lid,
zlu neuměl se protivit,
vše snášel bez reptání,
tisíc let práskán byl jak pes,
však oddaně svůj osud nes'
a nezastesk si ani.

Vše vzal mu škůdce: mrav, řeč, rod,
bičem jej honil do robot,
z chat nadělal mu trosky
a faráře mu za to dal,
by jasně jemu dokázal,
že tomu chce řád božský.

Než časy všechno změnily:
ze trůnu pána shodili —
(requiescat in pace!)
A došlo i na faráře:
Vsadili ho do žaláře,
že podlý byl a zrádce.

Tu — zázrak!! — lid ten dobrácký
zaujal pózu na facky
a víře zadost čině,
v mystickém přímo nadšení
se chopil klacků, kamení:
„Mažte ty český svině!“ — — —

Volání doby

Vidíte nach ranní zory?
Rudost červánkové záře?
Dejte slunce pod závory!
Hodte slunce do žaláře!
Na vše, zbojce, stejně svítí —
toho nelze beze trestu
v žádném státě dopustiti!
Dejte slunce do arestu!

Nepusťte je přes hranici!
Vždyť k nám chodí od východu,
z kraje, kde jsou bolševici!
Zhaste slunce! Vodu! Vodu!
Entento, pojd' na pomoc!
Chceme míti věčnou noc!

Všem!

Národně demokratická jsme mládež
idealismem čirým provátá;
náš názor je, že hájí lup a krádež,
kdo marxistická šíří dogmata.

Zhoubného materialismu vlna
kulturu všakou hrozí pozřici,
je revolučních teorií plna
kdekteřá hlava trochu myslící.

Však anžto lebky naše prázdné zejí.
nás nebezpečí to se netýká:
My odmítáme Marxe od veřejí
a spoléháme spíše na Dyka.

Zavrhujeme třídní hesla módní;
vztah k společnosti se tím neřeší.
Nade vše kladem zájem všenárodní,
v čemž ved' nás, Kusáku a Mareši!

Ač Rašínovy utopie čisté s
symbolizuje Živnobanky šek,
berem je za své, neb jsme pragmatisté.
Je pravdou jen, co nese užitek.

Stojíme neochvějně za Kramářem,
věříme v novou, všeslovanskou Rus.
Leninův režim nahradit chcem cářem,
v tom vězí pro kulturu jisté plus.

Ku propagaci těchto ideálů,
jimž základ položili Smith a Kant,
chcem pořádat ročně sedm bálů

a týdně odpolední thé dansante.

V posvátném boji proti mravní bídě
odvahou vynikáme nad tygry.
Ve dne jsme činní na Národní třídě,
večer jdeme úřadovat do Gri-gri.

Ó mládeži, ó mládeži!
Až mysl se jim uleží,
zpět navrátí se k papeži
a vstoupí zas k nám do strany,
kdož dělají dnes socany.

Ó mládeži, ó mládeži,
do našich svěř se otěží,
dej výhost bolševické lži,
a je-li tobě národ svat,
zmnož svatou falanx našich řad!

Ó mládeži, ó mládeži,
vždyť o nic tady neběží,
tvůj úkol v tom jen záleží,
bys ke všemu nám kývala
a „Zítřek“ abonovala!

Z nedělního kázání v Kocourkově

Drazí synové i dcery církve svaté!
Dnešní smutnou situaci všichni znáte:
Stále více propadá svět veškerý
do osidel kacířství a nevěry,
stále hloub lid mravně, nábožensky klesá,
netouží již býti vzatu na nebesa,
řka, že dobře chce se mít zde na zemi,
odbýváje vůbec všechno frázemi.
Dokud Karel vlád nám v neuvadlé kráse,
církev prospívala, rostla, množila se,
ted' však — běda! — republika je a v ní
režim vyloženě proticírkevní:
Předně v tom se děje velká újma víře,
že je národ nyní vlastně bez pastýře,
neboť hrabě Huyn, náš primas prastarý,

zmizel, jak by smrt jej sklála na máry.
Lid pak nejsa poučován jeho ústy,
lačně loká bludařství jed bohapustý,
zvláště naši naděj, školní dorost náš,
do svých dravých spárů chopil satanáš;
a jak nemá mládež v pospas mu býti dána,
když ve třídě nemá obraz Krista Pána?
Jak se nemá vychovat na zednáře,
nemá-li tam ani obraz císaře?
Zkrátka, ať věc z kterékoliv stránky беру,
propadá lidstvo zřejmě Luciferu,
hrozná budoucnost mu v pekle nastává,
nezjedná-li se tu zavčas náprava.
A tu může provést cestou ideální
jen a jenom naše strana klerikální.
Pamatujte, občané, na spásu svou!
Brzy volby do obcí vám nastanou,
při nichž, kdo se vůbec někdy chce stát svatý,
musí volit jenom naše kandidáty.
Kdokolivěk učiní tak z mužů, z žen,
tomu všaký hřích hned bude odpuštěn,
prominou se jemu tresty věčné, časné,
smrtí pak se jeho blaho neuhasne,
nýbrž, kdo byť jediný dal straně hlas,
věčně bude účasten všech ráje krás.
Ale tomu, kdo tak neučiní, běda!
Před tím pekla žár se v plné hrůze zvedá,
bude v horších utrpeních žít než Job,
až ho žal a bída sklátí v chladný hrob.
Kéž mu Bůh pak milostivý býti ráčí,
jinak usmaží ho rarach na pekáči,
v kterémž přežalostném stavu bezděky
bude snášet strašná muka navěky.
Proto, muži, ženy, děti, velcí, malí,
volte výhradně jen samé klerikály,
nebo dobrý Svatý otec Benedikt
vyhlásí tu generální interdikt,
a pak — sypte popel na svá hříšná čela —
nesměli byste už ani do kostela!
Chcete-li, by tomu bylo jináče,
volte Šrámk, Stojana a Kordače!

Zažehnaný chaos

„S duchem doby, s heslem chvíle vždycky kráčet je mně
děla kdysi sama k sobě naše matka Země,

„jelikož dnes barva černá předmětem je módy,
tma a zpátečnictví rostou zrovna jako z vody,

kdo se sklání silně vpravo, klidí slávy věnce,
musím i já vyvoditi z toho konsekvence:

Od západu k východu se nechci točit více,
nýbrž protilehlým směrem: Zleva do pravice!“

Takto pravila a ihned — rrr — bum! — bez váhání
zaměnila v pravý opak způsob rotování...

Přehrozné se připojily účinky k té změně.
Celý život vytvářel se přímo obráceně:

Slunce vyšlo večer (budíc mnoho zmatku, klamu,
například se přesunula zcela doba flámů),

k půlnoci se obědvalo, v poledne se spalo,
peněz byla všude hojnost, zlodějů však málo.

Na rovníku bez kožichu život prý byl těžký,
v Praze jeden sekční rada z úřadu šel pěšky.

Hotentotky byly mníny hezčí nežli Vlašky,
čtyři schůze parlamentu přešly beze srážky,

jestřáb hejna slepic, tygr beránka se děsil,
nikoho po celý týden Trocký neoběsil,

Vilém II. vyjádřil se, že je pro svobodu,
císař Karel prvně v žití ochutnal prý vodu.

Vroucí sympatií k Čechům pešťský tisk byl provát,
A. V. Frič jel k Indiánům, přestal očišťovat,

Březina prý napsal frašku se zpěvy a tanci,
keřasové hubli, tloustli státní zaměstnanci.

Lišky, vlci, psi se stali hloupějšími mula,
S. K. Lhota porazila Spartu 9:0,

skákat z elektriky nechtěl nikdo ani za nic,
Schnitzler dal se na pokání, zcudněl jako panic.

V Chebu Němci zasázeli slovanské si lípy,
„Humorům" se podařily čtyři dobré vtipy,

na otázku, chce-li portfej, Staněk řekl: „Ba ne!"
— zkrátka dobře, děly se tu věci neslýchané.

Co by z toho bylo vzešlo, ví bůh v nebes výši —
kdyby nebyl náhle zasáh Šmeral s tovaryši:

Protestoval, že se země uchýlila z cesty,
v Rudém právu plamenými pěti manifesty,

vyzval jimi masy, aby zastavíce práci
gigantickou spořádaly v Praze demonstraci,

při níž buržoazii a celou pravičáckou kliku
schvátí nebyvalá hrůza z počtu účastníků. —

„Projev komunistický? Oh ne, s tím nejsou špásy!"
leknuvši se přenesmírně Země pravila si,

a než mohlo tedy dojít k revoluci divé,
rychle - rrr - bum! — obrátila. Točí se jak dříve.

Zbožné úvahy v různých dobách republiky

Převrat. Běda! Bezbožník se směje.
Drazí bratři v Kristu, zle je!
Čeká na nás osud Sodomy,
neboť nečisté je naše svědomí.
Tři sta let jsme žili blaze — ne,
to se tak hned nezapomene!
Pozdě nyní honit bycha.
Budme jen co nejvíc zticha!
Náhrobní si připravujme kámen.

Ted' je s námi totiž amen.

Jak to, prosím? Co že je?

Nic se neděje?

Snad jsme trochu předčasně se chvěli...

Tak se zdá, že na nás zapomněli...

Bratři, jménem Ježíše

tiše, tiše, přetiše

pod zemí,

se všemi zbraněmi,

bez svědků,

bez výběru prostředků

připravujme dílo zbožné.

Snad se zdaří. Je to možné.

Vše do starých kolejí se navrací.

Bratři, byli jsme to hlupáci!

Roste tma a šíří naši slávu.

Církvi svatá, vystrč klidně hlavu:

Vše je zas, jak bylo, Bohu díky.

Ještě můžem přitom hrát mučedníky.

Ať se problém jakkolivěk louská,

vede se nám vlastně líp než za Rakouska.

Ovšem, nahlas se to říkat nesmí.

Jinak, republiko, na hřbet vlez mi!

Všechno tančí hezky podle římské noty.

Denně rostou našich aktiv kvóty.

Byl to věru zbytečný a hloupý strach!

Chachachach!!!